

Uvodno obraćanje visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU Valentina Inzka na Bečkim ekonomskim razgovorima

Stvaranje novih radnih mesta ne znači gubitak glasova

Dame i gospodo,

Ovo okupljanje radi "susreta sa Bosnom i Hercegovinom u Beču" predstavlja blagovremenu priliku za povezivanje kreatora politike i poslovnih ljudi iz BiH sa kolegama iz Austrije i ostalih dijelova ovog regiona.

Iako bosanskohercegovačka ekonomija trpi štetu zbog dvostrukog udarca u vidu dugotrajne političke blokade s jedne strane i negativnih trendova na globalnom tržištu s druge strane, ova zemlja i dalje posjeduje ogroman investicijski potencijal, koji je velikim dijelom neiskorišten.

Vlasti BiH i poslovna zajednica imaju moć da ovaj potencijal pretvore u nove investicije i nova radna mesta, a nema razloga da to ne počnu raditi sada, sedam mjeseci prije narednih opštih izbora.

Ako bih želio da iz svega ovoga zapamtite samo jednu stvar, to bi svakako bilo sljedeće: u ključnim strateškim ekonomskim sektorima Bosna i Hercegovina se može natjecati i natječe se vrlo uspješno sa svojim susjedima, pa čak i sa zemljama koje se nalaze mnogo dalje. Navešću vam samo nekoliko primjera.

Ova zemlja je ipak jedina neto izvoznica električne energije u Jugoistočnoj Evropi. Ona ima uspostavljenu i konkurentnu infrastrukturu za proizvodnju električne energije putem svojih hidro i vjetro potencijala, a prostor za daljnji razvoj ovih čistih vidova energije je prilično velik.

Šumarska industrija je počela da se oporavlja od poremećaja i posljedičnog rasta nezakonite eksplotacije šume do čega je došlo u periodu nestabilnosti iz 90-ih godina. Sada postoji potencijal za obnovu ukupnog proizvodnog ciklusa, od eksplotacije šume do proizvodnje namještaja, što je prije rata bila unosna industrija u Bosni i Hercegovini.

Da je "Bosna i Hercegovina najbolje čuvana tajna Evrope" nije samo zgodan turistički slogan, to je tačan opis potencijalno unosnog tržišta koje ova zemlja može ostvariti u seoskom, kulturnom i alternativnom turizmu. Ovo je još jedan sektor u kome strukturne promjene u poslovnom okruženju udružene sa ciljanim investicijama mogu dovesti ne samo do postepenog ostvarenja ekonomske koristi nego i do rasta koji ima potencijal da bude transformativan.

Osim toga, sveukupno poboljšanje željezničke i putne infrastrukture, uključujući mega projekte kao što je Koridor Vc, može pomoći ostvarivanju koristi na svakom planu, u smislu novih radnih mjesta i stvaranja posla u toku izvođenja samih radova, te putem dugoročnog poslovnog zamaha kao rezultat unapređenog transporta i komunikacija.

U svim ovim područjima su bili evidentni pomaci sve dok praktično nije došlo do obustave kreiranja politike zbog političke blokade koja je u Bosni i Hercegovini nastupila

nakon izbora 2006. godine.

Ta blokada je rana nanesena samom sebi. Četiri godine nakon toga, u još jednoj iznimno važnoj izbornoj godini, stranke na vlasti imaju mogućnost da iskoriste ono što su naučile u prošlosti i otklone dobar dio štete kojoj je uzrok politički zastoj.

Ja ne pozivam samo na promjenu raspoloženja niti na opštu obnovu privrženosti provođenju ekonomskih reformi koje će privući investicije i otvoriti nova radna mjesta.

Pozivam na poduzimanje praktičnih koraka za implementaciju reformi koje su već pripremljene i dogovorene.

Ti koraci obuhvataju:

- donošenje modernih zakona u oblasti ekonomije koji će unijeti pravnu sigurnost i predvidivost u poslovanju, te time podsticati investicije i radna mjesta. Državni zakon o obligacijama spremjan je za raspravu u Parlamentu, čim premijer Špirić i njegove kolege osiguraju političku podršku iz Republike Srpske. Ovo je uslov iz Evropskog partnerstva i opstruiranje usvajanja ovog zakona ne samo da ugrožava razvoj poslovne djelatnosti u Bosni i Hercegovini nego i sveukupne evropske izglede ove zemlje;
- modernizacija i racionalizacija sistema bankarske supervizije, kako bi se unaprijedilo povjerenje javnosti u bankarski sektor i pojačao njegov doprinos razvoju, posebno putem podrške malim i srednjim preduzećima; i
- osnivanje Socijalnog i ekonomskog vijeća BiH kao mehanizma za dijalog između vlada, poslodavaca i uposlenika, kako bi se čuo i slušao glas poslovne zajednice i radnika u procesu donošenja odluka.

Ti koraci su samo dio sveukupnih napora koji se ulažu na osiguranju pune slobode kretanja lica, roba, usluga i kapitala u Bosni i Hercegovini, što je potrebno u skladu sa Ustavom i

što predstavlja kamen temeljac evropskih integracija.

Oni su dio procesa pristupanja Evropskoj uniji, što tvrde da podržavaju sve veće stranke koje se natječu u oktobarskim izborima i što ima ogromnu podršku građana Bosne i Hercegovine.

Ono što je isto tako važno jeste da su to pametni koraci koji će umanjiti patnje koje trenutno trpe stotine hiljada porodica u Bosni i Hercegovini. Ako stranke na vlasti budu odlučne da ne poduzmu ove korake onda trebaju objasniti izbornom tijelu u Bosni i Hercegovini zašto su odlučne da to ne čine.

Nadam se da naša diskusija ovdje može zaobići uopštavanja i preći na konkretna pitanja. Važno je da se oni koji su zainteresirani za ulaganja u Bosni i Hercegovini upuste u stvaran i detaljan dijalog sa kreatorima politike u BiH, tako da možemo transformirati taj interes u stvarni posao na terenu.

Vrijeme je da kreatori politike u BiH ubjedljivo dokažu da imaju sposobnost da omoguće te pomake donošenjem brzih i odlučnih koraka usmjerenih ka unapređenju poslovnog okruženja. Kako bi se to moglo uraditi?

Rješenje koje je trenutno najbliže jeste iskoristiti sedam mjeseci pred oktobarske izbore za donošenje i implementaciju reformi koje su već pripremljene i koje će na ekonomiju imati pozitivan učinak.

Niko zbog toga neće izgubiti glasove.

Hvala